

EXPUNERE DE MOTIVE

În practica legislativă internațională, țările care au considerat acvacultura ca un sector esențial în asigurarea unui aliment înalt calitativ și sănătos, au adoptat acte normative specifice acestei activități. Conform mai multor studii efectuate la nivel internațional¹, acvaculturii îi lipsește un statut juridic propriu, nefiind considerată nici agricultură, nici zootehnie, nici pescuit (comercial sau recreativ). De cele mai multe ori, lipsa unui cadru legislativ propriu și dedicat face ca acest sector, deosebit de complex, incluzând elemente de agricultură, zootehnie și pescuit face din această activitate cu o vechime de cel puțin patru milenii la nivel global și de două la nivel European să dețină un statut incert. Practicarea acvaculturii este la discreția altor reglementatori, de cele mai multe ori fără cunoașterea aprofundată a specificului acestei activități. În plus, volatilitatea acestor reglementări conexe acvaculturii (protecția mediului, a biodiversității, gestionarea resurselor de apă, problematica sanitar-veterinară, ori reglementarea accesului la spațiu pentru practicarea acvaculturii) fac ca întregul context legislativ în care poate acționa un fermier din acvacultură să fie excesiv de birocratic, de cele multe ori nejustificat, fapt care restricționează capacitatea de investiție pe termen lung, știut fiind că acvacultura este ramura zootehniei cu cel mai lung ciclu de producție (3-5 ani).

Pe plan mondial există câteva țări care au sau sunt în curs de a elabora o legislație specifică pentru acvacultură, cum sunt Norvegia (2005), Noua Zeelandă (2004), Italia (1992), Franța (1984), Canada (în curs de elaborare), SUA (1980). În general, obiectivul promovării unei legislații specifice acvaculturii a urmărit creșterea ritmului de dezvoltare a acestui sector important și conferirea unei coerențe legislative împreună cu recunoașterea importanței strategice a acvaculturii în contextul politicilor europene și naționale de reducere a dependenței de importuri pentru o resursă alimentară esențială și de conservare a resurselor acvatice din mediul natural.

Prevederile specifice acvaculturii în legislațiile menționate ori în cele care sunt corelate cu activitatea de pescuit (Ungaria, Cehia) au la bază proprietatea privată asupra amenajării piscicole de apă dulce, compusă din activele piscicole (diguri, canale, instalații

¹ Hishamunda, N., Ridler, N. & Martone, E. 2014. Policy and governance in aquaculture: lessons learned and way forward. FAO Fisheries and Aquaculture Technical Paper No. 577. Rome, FAO. 59 pp.

hidrotehnice) și asupra terenului aferent acestora, ca fiind o condiție capitală pentru promovarea investițiilor.

În România structurarea unui sector de piscicultură modern începe odată cu memoriul “Despre necesitatea introducerii unei pisciculturi sistematice în apele României” adresat în 1892, la întoarcerea de la studii, de Grigore Antipa, MS Carol I. Importurile de pește ale României din Rusia crescuseră în perioada 1880 – 1896 de nouă ori, iar statul încasa sume derizorii din exploatarea prin pescuit a Deltei, Dunării, Prutului și bălților aferente. În Legea Pescuitului pe care Grigore Antipa o elaborează în 1896, acesta punctează în art. 35 necesitatea “înființării de stabilimente pentru piscicultură”. Promovarea cercetării științifice, a învățământului profesional și a celui superior care să pregătească specialiști pentru piscicultura României, organizarea fermierilor și accesul acestora la inovațiile europene au fost preocupări constante ale lui Grigore Antipa și ale medicului Petre Popescu-Daia în perioada 1906 – 1943. În 19 ianuarie 1927 Grigore Antipa îi solicită ministrului Agriculturii și Domeniilor, Constantin Garoflid, măsuri pentru dezvoltarea pisciculturii, printre care “o **lege specială de susținere**, înființarea învățământului profesional pentru instruirea “maestrilor piscicultori” și a “constructorilor de eleșteie”, facilități fiscale pentru cei care se ocupă de piscicultură. *“Timpul cere dar ca Pescăria cu Piscicultura să fie organizată și ea ca și surorile ei, Agricultura, Silvicultura, Zootehnica și celelalte ca o ramură independentă de producție a țării, și deci să i se acorde, prin legi printr'o organizare specială de stat, tot sprijinul și ocrotirea pentru propășirea ei. Pentru a putea aduce aceasta la îndeplinire, este nevoie înainte de toate de o bază legală serioasă, care să ne permită desfășurarea unei activități energice în aceasta direcțiune: o lege generală de încurajarea pisciculturii în apele țării, care să încurajeze producția și executarea tuturor lucrărilor necesare în vederea ei precum și să înlesnească valorificarea produselor ei printr'o comercializare și industrializare rațională”*²

Abia la 1 octombrie 1938 apare în Monitorul Oficial al României, “Legea pentru dezvoltarea și încurajarea pisciculturii sistematice în eleșteie” elaborată la inițiativa Ministrului agriculturii și domeniilor Gh. Ionescu – Sisești, în care stabilea printre altele:

² Antipa, G. (1927). Necesitatea și principiile unei legi pentru încurajarea pescăriei și pisciculturii în apele țării și pentru organizarea și punerea în valoare a pescăriilor statului. București: Ministerul Agriculturii și Domeniilor

ROMANIA

“toate eleșteiele în care se cultivă pește sunt considerate exploatări agricole și se bucură de toate avantajele legii pentru încurajarea agriculturii”. În viziunea, inițiatorului, se considera heleșteu orice bazin acvatic natural cu apă din izvoare, topirea zăpezilor sau din ploi, toate heleșteiele provenite prin bararea artificială a “râurilor cu ieșituri construite de-a curmezișul”, “toate bazinele mari de apă, create prin închiderea văilor cu baraje sistematice, pentru a servi ca generatoare de forțe hidraulice, sau pentru alimentarea cu apă a orașelor, irigații etc., când acestea sunt folosite și pentru piscicultură.”³

Legea nr. 12 din 26 iulie 1974 privind piscicultura și pescuitul alocă o atenție echilibrată, ca întindere, activităților de piscicultură și celor de pescuit. Odată cu apariția Legii nr. 192 din 19 aprilie 2001 privind fondul piscicol, pescuitul și acvacultura, deja activitatea de acvacultură nu mai este importantă alocându-i-se un număr extrem de redus de articole (9), majoritatea acestora fiind dedicate pescuitului. OUG 23/2008 privind pescuitul și acvacultura aprobată prin Legea nr. 317/2009 conține doar cinci articole dedicate acvaculturii.

În acest context, legislația secundară și terțiară elaborată de alte ministere și agenții în afara celor responsabile direct de acvacultură și care afectează activitatea conduce la o adevărată bătălie birocratică⁴ în reglementarea excesivă a condițiilor de practicare, tocmai pentru că prevederile legale din legea de referință sunt neclare, vagi sau lipsesc cu desăvârșire.

Din aceste motive este nevoie de o lege organică privitoare doar la acvacultură și separarea ei de activitățile de pescuit (comercial sau recreativ) pentru că, în afara faptului că le diferențiază tipul de proprietate asupra organismelor acvatice (privată, în cazul acvaculturii și publică, în cazul pescuitului) problemele și modul de rezolvare a acestora sunt complet diferite (ex. acordarea de plăți directe, ca la orice altă ramură a agriculturii, nu poate fi posibilă pentru pescuit unde există o limitare, prin sistemul de cote, a cantității ce poate fi extrasă din mediul natural).

³ ***. (1938, octombrie 1). Decret - Lege pentru încurajarea și dezvoltarea pisciculturii sistematice în eleșteie. (Ed. M. A. Domeniilor) Monitorul Oficial al României, pg. 4596-4598, București

⁴ Tenaw Gedefaw Abate, Rasmus Nielsen & Max Nielsen (2017). Agency rivalry in a shared regulatory space and its impact on social welfare: The case of aquaculture regulation, Aquaculture Economics & Management, DOI: 10.1080/13657305.2017.1334243

ROMANIA

De altfel, la nivel global producția din acvacultură are cel mai mare ritm de creștere dintre toate sectoarele producătoare de hrană. În 2014 producția din acvacultură a depășit-o pe cea din pescuit și în viitor va constitui principala sursă de pește și produse acvatice pentru consumul populației. Cu toate acestea, Uniunea Europeană, și România nu face excepție continuă să fie un importator net de pește și produse din pește din acvacultură. Conform celui mai recent studiu publicat de către Comisia Europeană⁵ România deține 22% din suprafața utilizată pentru acvacultura de apă dulce a Uniunii Europene, însă produce doar 4,4% din producția acestor specii din UE. Productivitatea sectorului de acvacultură din România era la nivelul anului 2016 de 6,29 tone/salariat cu normă întreagă, în timp ce în țările cu o structură similară a sectorului era de 17,55 tone/salariat cu normă întreagă în Cehia, 12,35 tone/salariat cu normă întreagă în Ungaria și de 9,65 tone/salariat cu normă întreagă în Bulgaria. În ceea ce privește producția obținută și comercializată de pe un hectar de amenajare piscicolă la nivelul anului 2016, în Cehia se obțineau 530 kg de pește/ha, în Ungaria 740 kg/ha, în Polonia 575 kg/ha, în Bulgaria 1155 kg/ha, iar în România 153 kg/ha. Aceste rezultate superioare celor înregistrate în România sunt obținute în contextul în care, în aceste țări, procesul de privatizare a amenajărilor piscicole a fost încheiat de mai bine de 20 de ani, iar acvacultura a fost susținută prin politici naționale și strategii de dezvoltare consistente și coerente.

Pe de altă parte, România este singura țară cu acces la mediul marin care nu are dezvoltată o activitate de maricultură, deși studiile efectuate la Institutul Național de Cercetare-Dezvoltare Marină “Grigore Antipa” din Constanța au fundamentat științific această oportunitate, tocmai din cauza concurenței dintre diverse instituții asupra monopolului reglementării activității de acvacultură.

La nivelul Uniunii Europene, acvacultura se supune principiului subsidiarității fiind reglementată la nivel național. Totuși, Regulamentul (UE) 1380/2013 privind politica comună în domeniul pescăresc, explică în preambul necesitatea acordării unei importanțe mai mari sectorului de acvacultură: “(53) *Acvacultura ar trebui să contribuie la menținerea potențialului de producție de alimente pe o bază sustenabilă în întreaga Uniune, astfel*

⁵ Freshwater aquaculture in the EU (2021). European Market Observatory for Fisheries and Aquaculture Products, Publications Office of the European Union, March 2021, Luxembourg

ROMANIA

încât să se garanteze pe termen lung securitatea alimentară, inclusiv aprovizionarea cu alimente, precum și creșterea economică și ocuparea forței de muncă din rândul cetățenilor Uniunii și să se contribuie la satisfacerea cererii tot mai mari de alimente de origine acvatică la nivel mondial.”⁶

În prezent, rolul acvaculturii este diminuat inclusiv prin utilizarea defectuoasă a terminologiei în traduceri în limba română a documentelor europene, unde termenul “fisheries” este tradus ca “pescuit”, în loc de “sector pescăresc” care definește pescuitul, acvacultura și procesarea produselor rezultate din cele două activități, așa după cum precizează și dicționarele explicative și după cum rezultă și din conținutul textelor legislative respective.

În ceea ce privește racordarea prezentei propuneri legislative cu politicile și strategiile Uniunii Europene menționăm că aceasta se înscrie în spiritul Comunicării Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – O Strategie „De la fermă la consumator” pentru un sistem alimentar echitabil, sănătos și prietenos cu mediul⁷ unde se recunoaște un fapt bazat pe date științifice: “Crescătoriile de pește și de fructe de mare generează o amprentă de carbon mai mică decât producția animalieră terestră.” Dintre aceste tipuri de acvacultură, creșterea crapului și a speciilor asociate (pești filtratori, răpitori, plante acvatice, moluște, crustacee etc.) are cea mai mică amprentă de carbon, după cum rezultă dintr-un studiu recent, publicat în revista Nature⁸.

De altfel, tipul de acvacultură practicat în România, și în general în Europa Centrală și de Est, este recunoscut și drept cel mai mare furnizor de servicii de mediu pentru societate, fiind identificate nu mai puțin de 41 de servicii pe care o amenajare piscicolă tradițională (eleșteie, iazuri, lacuri de acumulare) le furnizează exclusiv prin crearea unor zone umede și menținerea biodiversității. Acest fapt este evidențiat și în Opinia Comitetului PECHE al Parlamentului European⁹ cu privire la Comunicarea Comisiei către Parlamentul European,

⁶ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32013R1380&from=EN>

⁷ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0381&from=EN>

⁸ <https://www.nature.com/articles/s41598-020-68231-8.pdf>

⁹ file:///C:/Users/asrom/Desktop/revision/PECH-AD-657275_EN.pdf

Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor: Strategia UE privind biodiversitatea pentru 2030 – Readucerea naturii în viețile noastre¹⁰.

Astfel, prezentul proiect de Lege a acvaculturii este structurat având la bază Comunicarea Comisiei Europene către Consiliu Uniunii Europene și Parlamentul European intitulată – O strategie pentru dezvoltarea durabilă a acvaculturii în UE (2002)¹¹, Comunicarea Comisiei către Parlamentul european și Consiliu - Construirea unui viitor durabil pentru acvacultură - Un nou impuls pentru strategia de dezvoltare durabilă a acvaculturii europene (2009)¹², Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Orientări strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE (2013)¹³, precum și pe cele patru recomandări pe care Aquaculture Advisory Council, organism consultativ cu privire la elementele politicilor Uniunii care ar putea afecta acvacultura, le-a elaborat și care stau la baza **Orientărilor strategice pentru o acvacultură mai durabilă și mai competitivă în UE pentru perioada 2021 – 2030, document publicat de către Comisia Europeană în data de 12 mai 2021¹⁴.**

Astfel, prezenta lege transpune aceste orientări strategice oferind un cadru legislativ coerent și stimulativ pentru creșterea competitivității acvaculturii românești în contextul consolidării elementelor de durabilitate consacrate.

De asemenea, în raport cu afectarea acvaculturii de către diverși prădători, cu efect direct asupra competitivității activității economice, s-au avut în vedere documente internaționale și europene relevante, precum UNEP/CMS/Recommendation 04.01 Conservarea și gestionarea populației de cormorani în regiunea Africană și Eurasiatică adoptată în cadrul celei de-a patra reuniuni a Conferinței părților semnatare a Convenției de la Bonn, (Nairobi, 1994), Decizia Comisiei Europene IP/97/718 de modificare a Anexei I din Directiva

¹⁰ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52020DC0380&from=EN>

¹¹ Communication from the Commission to the Council and the European Parliament - A strategy for the sustainable development of European aquaculture /* COM/2002/0511 final */

¹² Comunicare a Comisiei către Parlamentul european și Consiliu - Construirea unui viitor durabil pentru acvacultură - Un nou impuls pentru strategia de dezvoltare durabilă a acvaculturii europene {SEC(2009) 453} {SEC(2009) 454} /* COM/2009/0162 final */

¹³ Comunicarea Comisiei către Parlamentul European, Consiliu, Comitetul Economic și Social European și Comitetul Regiunilor – Orientări strategice pentru dezvoltarea sustenabilă a acvaculturii în UE /* COM/2013/0229 final */

¹⁴ <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:52021DC0236&from=EN>

ROMANIA

79/409/EEC¹⁵, Raportul referitor la elaborarea unui plan european de gestionare a efectivelor de cormorani pentru minimizarea impactului tot mai mare al acestora asupra efectivelor piscicole, pescuitului și acvaculturii, adoptat de Parlamentul European în 2008¹⁶(2008/2177(INI)).

Prezenta propunere legislativă clarifică terminologia utilizată în acvacultură, să definească diversele tipuri de acvacultură, competențele instituționale, modul de administrare și de organizare a sectorului, precum și obligațiile operatorilor economici care desfășoară activitatea de acvacultură. Au fost particularizate câteva elemente esențiale legate de privatizare și concesionare, de tipul de proprietate a statului asupra terenurilor pe care sunt amplasate activele care definesc activitatea de acvacultură.

Soluția legislativă adoptată ține cont de următoarele elemente punctuale din legislația în vigoare:

1. Art. 136, alin. (3) din Constituția României în temeiul căruia terenurile pe care sunt amplasate activele care definesc o amenajare piscicolă nu sunt asimilate proprietății publice a statului, ci celei private a statului;
2. Art. 3, alin (5) din Legea nr. 107 din 25 septembrie 1996 a apelor, cu modificările și completările ulterioare, conform căruia pepinierele și crescătoriile piscicole nu aparțin domeniul public al statului;
3. Punctul 37 din Motivarea Deciziei Curții Constituționale a României nr. 777 din 28 octombrie 2020 cu privire la particularizarea condițiilor de încheiere a contractelor de concesiune, la un domeniul specific al legii organice;
4. Prevederile Legii 268/2001 cu modificările și completările ulterioare, care reglementează privatizarea societăților ce dețin în administrare terenuri proprietate publică și privată a statului cu destinație agricolă.

Din aceste motive, prezenta Lege a acvaculturii vine să ofere un cadru de organizare și de reglementare a activității care conferă întreaga responsabilitate a administrării activității de acvacultură autorității publice investite cu aceste prerogative, să ofere consistență legislației

¹⁵ https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/ro/IP_97_718

¹⁶ <https://www.europarl.europa.eu/sides/getDoc.do?pubRef=-//EP//TEXT+REPORT+A6-2008-0434+0+DOC+XML+V0//RO>

secundare și terțiare pentru a furniza un cadru normativ solid, predictibil și stimulativ asigurării competitivității și dezvoltării acvaculturii românești și pentru a elimina confuzia permanentă a activității de acvacultură cu cea de pescuit. În cele din urmă, legea acvaculturii, împreună cu o lege a pescuitului comercial și cu o lege a pescuitului recreativ ar putea constitui un Cod Piscicol, similar cu Codul Silvic ceea ce ar consolida legislativ activități importante legate atât de administrarea resurselor, cât și de dezvoltarea economică a spațiului rural și costier.

Având în vedere situația actuală a sectorului de acvacultură, ce a determinat în perioada de după 1990 scăderea drastică a producțiilor, lipsa unei legislații specifice de reglementare în privatizare/concesionare, starea de degradare avansată a multor amenajări piscicole din patrimoniul statului, cât și necesitatea adoptării unui cadru juridic în conformitate cu reglementările Uniunii Europene, necesar administrării sectorului de acvacultură în conformitate cu politica comunitară în domeniul pescuitului, se impune adoptarea prezentului act normativ în regim de urgență, în vederea:

- dezvoltării acvaculturii în România prin crearea unui cadru unitar, atractiv și competitiv la nivel național și european;
- includerea acvaculturii în activitățile agricole, ca ramură a zootehniei;
- creșterii absorbției fondurilor europene alocate sectorului de acvacultura prin Fondul european pentru acvacultură și pescuit;
- restructurării instituționale a sectorului de acvacultură;
- finalizării urgente a privatizării fermelor piscicole, în vederea absorbției fondurilor europene;
- concesionării terenurilor pe care sunt amplasate amenajările piscicole, menținerea echilibrului financiar între concedent și concesionar pentru asigurarea continuității și performanței producției de acvacultură;
- simplificării administrative prin reducerea birocrăției;
- reducerii presiunii pe resursa acvatică din mediul natural prin creșterea producției de pește din acvacultură;
- reducerii importurilor de pește de apă dulce;

- sprijinirii organizațiilor de producători și a fermelor piscicole, cu accent pe menținerea unităților de acvacultură la parametri optimi de funcționare, refacerea celor aflate în stadii avansate de degradare, evitarea schimbării destinației terenurilor piscicole, stimularea producției și livrarea peștelui către piața de consum;

Având în vedere argumentele prezentate mai sus, înaintăm Parlamentului României, spre dezbatere și adoptare, prezenta propunere legislativă. Procedura de urgență solicitată se întemeiază pe beneficiile pe care prezenta lege le poate produce sectorului acvaculturii pe termen scurt și mediu, precum și pe necesitatea adoptării unui cadru normativ clar și previzibil care să permită utilizarea fondurilor europene nerambursabile pe termen scurt și mediu.

INIȚIATORI

Nr. crt.	NUME ȘI PRENUME	SEMNĂTURA
1.	Nicolae GIUGEA – Deputat PNL	
2.	Florian-Emil DUMITRU – Deputat PNL	
3.	Todor Angelina	
4.	BARBU COSTEL PNL	
5.	REICU TOMA PNL	
6.	GURAN VIRGIL PNL	
7.	ANISTE MONICA CRISTINA PNL	
8.	VOICULESCU LIVICA PNL	
9.	POTECN VASILICA PNL	

ROMANIA

10.	BICA DANUT PNL
11.	PURU ULAS MIRCEA PNL
12.	BULIB SORIN PNL
13.	MUNTEAN LUCICA SINA
14.	VIOREL BADEA
15.	EUGEN TARU NAZARE
16.	Pandea Ciprian
17.	NEAGU NICOLAE
18.	BICA Iulian Mihail
19.	Kocsis-CRISTEA ALEXANDRU
20.	Thellmann Aristiu
21.	Cristian POCAMU
22.	Fechet Mircea
23.	ERVIN MOLNAR
24.	BOTA CAIUH-IOAN
25.	FECINGINA GHEORGHE
26.	FAGARASIAN VALENTIN ILIE
27.	SHCOO George
28.	SORIN-IAN MOLDOVAN
29.	Balan Ioan PNL
30.	ROBERT SIGHIADRU
31.	ATANASIU OMUT VALERIU

ROMANIA

32.	Năcuta Sorin
33.	Maria Stoian
34.	Burciu Orestina
35.	Kiss Janos
36.	Găbșu V. Aurel
37.	Rusjan Dumitru
38.	Barcan Luminita
39.	Chiriac Olyvia Lidia
40.	Sabin Samar
41.	Lagden Hubert
42.	Veerdici Cristina
43.	Mărculescu Dumitru
44.	Stolca Stefan-Bucur
45.	Calota Florica Ica
46.	Batista Mircea
47.	Bota Bogdan PNL
48.	Florotau Elena PNL
49.	
50.	
51.	
52.	
53.	